

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی
کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته

محظوظ بیست و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۲۲/۰۲/۸۳

تعاریف

تعاریف: برو در این نامه های کلیه مفاهیم مختلف تحصیلی به صورت پکان یذیر فته شده و حسب مقطع مربوط مورد استفاده می باشد و جزو لایتفک این نامه ها بوده و هر نوع تغییر و تفسیر مقابله با آن مجاز نیست.

دانشگاه علوم پزشکی:

موسسه ای است آموزشی، پژوهشی و خدماتی که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی است، به تجمیم آموزش پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع عمل می نماید.
هر دانشگاه علوم پزشکی از دانشکده پزشکی و حفاظت هو دانشکده دیگر تشکیل می شود.

دانشکده علوم پزشکی:

دانشکده علوم پزشکی موسسه آموزشی، پژوهشی و خدماتی مستقل است که علاوه بر وظیفه اصلی خود که تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی است، به تجمیم آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی پرداخته و در این امور به عنوان مرکز نهایی ارجاع ، عمل می نماید.

دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که از حفاظت سه گروه آموزشی تشکیل می شود مانند دانشکده پزشکی، دانشکده دندانپزشکی و دانشکده بهداشت.

آموزشکده در گروه پزشکی:

میشه آموزش عالی است که از تجمعی گروههای آموزشی در سطح کارشناسی رشته های گروه پزشکی تشکیل می گردد و امکانات و تجهیزات لازم برای ارائه آموزش رشته های تحصیلی در آن دارد.

موسسه:

موسسه در آموزش عالی یک مطبوم علم است که به هریک از مراکز آموزش عالی و پژوهشی که با مجوز رسمی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، هرمن و آموزش پزشکی تأسیس شده باشد احراق می گردد.

گروه آموزشی:

عینه در آموزش و پژوهش و یا ارائه خدمات درمانی در ارتباط با یک رشته و با یک شاخه مبتنی است مثل گروه بهداشت، گروه فیزیولوژی و گروه جراحی.

گروه ازمايشي:

سازمان سنجش آموزش کشور در انتخابات سراسری ورود به دانشگاهها . داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند که هریک از این گروه ها . گروه ازمايشی نامیده

دوره تحصیلی سه‌ماهی دروسی است صفاتیگ و منسجم و به هم وابسته در یک رشته که در چارچوب نظام خاص؛ در یک مدت زمان معین به دانشجو ارائه می‌شود تا انجام به دریافت یکی از مدارک مرسوم داشته باشد. دوره‌های تحصیلی در نظام آموزش علوم پزشکی ایران در مقاطع تحصیلی زیر ارائه می‌شوند.

- کاردانی (فوق دپلم)

- کارشناسی (لسان) بیوسته و تابیوسته

- کارشناسی ارشد (فوق لسان) تابیوسته

- دکتری عمومی

- دکتری تخصصی (Ph.D)

- تخصص بالینی (مستشاری)

- فوق تخصص

اداره آموزش:

منظور از اداره آموزش یک واحد اداری در یک دانشگاه یا دانشگاه است که حمه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام توبیخ، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع اوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

استاد:

هر عضو هیات علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را بر عهده دارد استاد نامیده می‌شود.

رشته:

رشته یکی از شعب فرعی گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی مهندسی، کشاورزی و هنر) است که از لحاظ موضوع کاملاً متخصص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌نجامد در دو رشته متمایز دروس مشترک نباشد؛ آنرا صد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) تجاوز نکند.

گرایش:

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشند گرایش نامیده می‌شود اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشتے نباید از ۷ درصد کل واحدها کمتر و از ۱۰ آنرا صد کل واحدها (بدون احتساب دروس عمومی) بیشتر باشد.

دروس:

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی، به دروس عمومی و اختصاصی (پایه و تخصصی رشته) و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس بیوسته (بیش نیاز) و مثالی و لزجیه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس

آخری و اختباری و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس، به دروس نظری، عملی، نظری و عملی، نظری - عملی، کارآموزی، کارورزی و کارآموزی در عرضه تقسیم می شود.
تبصره :

دروزی که به صورت نظری و عملی نوشته می شوند مستقل از یکدیگر تدریس می شوند و هریک که جداگانه و نفره جداگانه دارند.

دروزی که به صورت نظری - عملی نوشته می شوند یک درس محسوب شده و که مشترک و نمره مشترک دارند.

دروس عمومی :

دروزی است که به منظور توسعه بخشیدن به اطلاعات عمومی دانشجویان و رشد و پیش فرهنگی آنان براساس فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و نیز اشتایی با روش‌های علمی عرضه می شود این دروس برای کلیه دانشجویان تمامی رشته های علوم پزشکی در مقاطع تحصیلی کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته و دوره های دکتری عمومی ارزامی است.

دروس اختصاصی:

این دروس به دو دسته: دروس پایه و دروس تخصصی رشته به شرح زیر تقسیم می شود:
الف - دروس پایه، دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و پیش

علمی وی و درگ بهتر دروس تخصصی رشته عرضه می شود.

ب - دروس تخصصی رشته، دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارایی های علمی و عملی یک رشته تدریس می شود.

دروس جبرانی:

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد موظف است اضافه بر واحدهای درسی مقرر، به تشخیص گروه آموزشی و مطابق برنامه آموزشی مربوط آن دروس را به عنوان دروس جبرانی بگذراند.

دروس اجباری:

دروزی است که غایر تحصیل شدن دانشجو مموط به گذراندن آنهاست و را دروس دیگر قلل تعریض نمی باشد.

دروس اختیاری :

دروزی است که با توجه به مقررات و برنامه های آموزشی مبنیان آنها را از میان مجموعه ای از دروس انتخاب کرد.

دروس پیوسته (پیش نیاز):

دروزی است که گذراندن آنها برای گرفتن یک درس دیگر ضروری است.

دروس جبرانی یا اجباری می توانند پیش نیاز باشند، دروس اختیاری نمی توانند پیش نیاز باشند

دروس مستقل:

دروزی است که انتخاب آنها مموط به انتخاب یا گذراندن دروس با دوستهای دیگری نیست.

دروس نظری:

دروس است که در کلاس درس ارائه می شود.

دروس عملی:

دروس است که در کارگاه، آزمایشگاه و مرکز مهارت‌های بالینی با بختهای غریب‌تر در دانشکده ارائه می شود.

دروس کارآموزی:

دروس است که در محیط کار واقعی (بیمارستان، درمانگاه، مرکز خدمات درمانی) و با در محیط شبیه سازی شده (مرکز مهارت‌های بالینی) برای آموزش مهارت‌های عملی ارائه می شود

دروس کارورزی:

دروس است که در محیط کار واقعی و برای کسب تسلط بر مهارت‌های عملی ارائه میشود.

دروس کارآموزی در عرصه:

دروس است که با هدف آموزش مهارت‌های عملی در عرصه ارائه خدمات بهداشتی درمانی ارائه میشود.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

شرط ورود

ماده ۱) شرایط ورود به دوره های کارشناسی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، اعم از دوره های روزانه و شبکه به شرح زیر است:

۱-۱- پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

۱-۲- بروخورداری از سلامت تن و روان براساس خواص شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی.

۱-۳- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جلای کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱-۴- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه(نظم قدیم) و یا گواهینامه دوره پیش دانشگاهی(نظم جدید) از داخل یا خارج از کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) با برای اموزش های حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تایید وزارت آموزش، تحفیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۱-۵- سه‌مین تعهد خدمت براساس خواص و قانون آموزش رایگان با پرداخت شهریه مطابق تعریفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذیربخط صادر می شود.

تبصره ۱) چنانچه دانشجو با توجه به خواص اعلام شده در دفترچه آزمون سراسری سازمان سنجش آموزش کشور از سلامت جسمی و روانی لازم برای رشته پذیرفته شده بروخوردار نباشد، براساس نظر شورای پزشکی دانشگاه اجزاء تحصیل در رشته اعلام شده و انبارد.

تبصره ۲) ارائه نایبیه تحصیلی دوره متوسطه نظام قدیم یا پیش دانشگاهی نظام جدید در زمان ثبت نام و حداقل تا پایان نیمسال اول تحصیلی و ارائه اصل گواهینامه پایان دوره متوسطه یا اصل گواهینامه دوره پیش دانشگاهی حداقل تا یک سال بعداز ثبت نام اوپله الزامی است.

تبصره ۳) پرداخت شهریه، دانش آموختگان را از انجام دیگر تمهیمات قانونی خارج معاف نمی کند.

تبصره ۴) در مورد دانشجویان شبانه به هنگام نام نویسی هر هر نیمسال تحصیلی، پرداخت شهریه به دو صورت ثابت و منغصه، برای خواص مربوط، علاوه بر رعایت سایر شرایط الزامی است.

تبصره ۵) چنانچه دانشجوی دوره روزانه بدون اراده شخصی و به دلیل مشکلات دانشگاه به دوره شبانه سفری گردید از پرداخت هرگونه شهریه اعم از ثابت و متغیر معاف خواهد بود.

نام نویسی

ماده ۲) پذیرفته شدگان آزمون ورودی، مولتفتد در مهلت هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور با دانشگاه اعلام می شود برای نام نویسی و انتخاب واحد به دانشگاه ذیربخط مراجعه نمایند. عدم برآورده براي نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی بس از اعلام نتایج آزمون، اصراف از تحصیل

ماده ۲۳) دانشجو می‌تواند است در هر بیسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می‌کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند عدم مراجعته دانشجو برای نام نویسی در یک بیسال بدون اطلاع و غیروجه به منزله ترک تحصیل است و دانشجو اخراج خواهد شد.

تیصره ۱: در موارد استثنایی که دانشجو ترک تحصیل خود را موجه می‌داند باید دلایل آن را جداگذشت یک ماه قبل از باطن شبان بیسال صورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد، هر صورت تایید موجه بودن ترک تحصیل توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن بیسال جزو مدت مجلز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن بیسال صادر می‌شود.

تیصره ۲: دانشجویی که ترک تحصیل نموده، چنانچه بخواهد مدارک تحصیلی خود را دریافت نماید موقوف است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

ماده ۲۴) دانشجو در یک زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک با چند دانشگاه اعم از دولتی یا غیردولتی، روزانه و شبانه را بخواهد داشته در صورت تخلف، به تشخیص کمیته نظارت بر حسن اجرای مقررات آموزشی وزارت متیع از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می‌شود و دانشجو در این حال موقوف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذیربط بپردازد.

تیصره: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی و تابع این نامه و ضوابط مربوط به خود می‌باشند.

فصل دوم

نظام آموزشی

واحد درسی

ماده ۵) آموزش در تمام دانشگاه های کشور مبتنی بر تعلم واحدی است. در نظام واحدی، ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانشجو در یک درس، به همان درس محدود است.

هر واحد درسی، مقدار پایین‌تر از میزان درسی است که مقادیر آن به ترتیب به صورت نظری ۱۲ ساعت، عملی یا ازماشگاهی ۲۴ ساعت، کارگاهی و کلرآموزی یا عملیات مهندسی و کلرآموزی در هر صه ۱۵ ساعت، در طول یک نیمسال تحصیلی با دوره تابستانی، طبقی برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی تدریس می شود. در مورد رشته هایی که دلایل پروژه هستند مدت اجرای پروژه هر یک نیمسال مناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین می شود.

سال تحصیلی

ماده ۶) هرسال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و هر صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات یک دوره تابستانی است. مدت آموزش هو نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۴ هفته آموزش یا رعایت مقادیر ماده ۵ است.

تبصره ۱: طول مدت امتحانات پایان نیمسال با پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

تبصره ۲: در موارد استثنایی و ضروری، شامل وقوع بلایای طبیعی، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول ۱۷ هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبیل، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شورای آموزشی دانشگاه، می توان درس یا درسها را در مدتی کوتاه تر از ۱۷ هفته جهت کلیه دانشجویانی که آن درس یا درسها را لازم کرده اند تدریس نموده مشروط برآنکه مجموع ساعات هر واحد درسی، لا میزان مقرر در ماده ۵ این آیین نامه کمتر نشود و شرکت در کلیه کلاسها مطابق ساعات هر واحد درسی الزامی است.

حدود اختبارات دانشگاه در عورده برقاوه درسی

ماده ۷) تمام دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی موظفت برآمده های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی را اجرا نمایند.

تبصره: ترتیب دروس با رعایت پیش نیازها، تنظیم برنامه تحصیلی دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جایجا کردن ویژه مواد و طرح مطالب جدید در یک درس و انتخاب متابع برآمده دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی است.

دروس اختباری

عاده ۸) دانشگاههای دارای هیات ممبره می‌توانند با توجه به برنامه آموزشی در هر رشته و به تشخیص تپو، مربوط تعدادی از دروس اصلی مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس اختباری به دانشجویان ارائه دهند، مشروط بر آنکه تعداد واحدها و طول دوره در هر رشته از سقف مجاز در آین آینه نامه تعییز نگذارد.

ساعات حل تمرین

عاده ۹) دانشگاه‌ها میتوانند در صورت لزوم به تشخیص گروه آموزشی و تابید دانشگاه و دانشگاه، هر هر رشته از دوره‌های کلرنسی تا ۲۰ ساعت و در دوره‌های کلردانی و کلرنسی نایپوسته تا ۱۰ ساعت به عنوان حل تمرین به ساعت تدریس رشته در طول دوره بیفزایند این افزایش ساعت موجب افزایش واحد هر درس نمی‌شود.

فصل سوم

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

تعداد واحدها

ماده ۱۰) تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی گروه پژوهشکی، برابر سرفصل برنامه های مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پژوهشکی به شرح زیر است:

دوره کارشناسی: ۴۶ تا ۴۸ واحد

دوره کارشناسی پیوسته: ۱۳۰ واحد

دوره کارشناسی ناپیوسته: ۴۵ واحد

ماده ۱۱) هر دلتشجعی دوره روزانه در هر تبعیض ناحیه حداکثر ۲۰ واحد درسی و داشتچجی دوره شبانه حداکمل ۱۰ و حداکثر ۱۸ واحد را باید انتخاب کند.

تبصره ۱: در صورتی که میانگین کل نمرات داشتچجی در یک تبعیض ناحیه حداکمل ۱۷ باشد میتواند با نظر استاد راهنمای موافق داشتکده در نیمسا، بعد حداکث تا ۲۲ واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره ۲: در تبعیض قبل از کلاراموزی در هر صد داشتچجی از رغایت شرط انتخاب حداکمل ۱۲ واحد در دوره روزانه و ۱۰ واحد در دوره شبانه معاف است.

تبصره ۳: تعداد واحدهای انتخابی در دوره نایستانی حداکثر ۶ واحد درسی است

ماده ۱۲) اخذ واحد درسی همراه با کلاراموزی در عرصه مجاز نمی باشد.

تبصره ۱: در صورت ضرورت و به تائید شورای آموزشی دانشگاه اخذ حداکثر یک درس عمومی همراه با کلاراموزی در مرسد امکان پذیر است. همچنین در صورتی که داشتچجی تنها یک درس شوری بالایاند داشته باشد و قبلاً آن درس را اخذ نموده و در کلاسهای مربوط حضور داشته ولیکن در امتحان آن درس شرکت نکرده و یا نمره قبولی کسب نکرده باشد، با نظر دانشگاه و تأیید استاد مربوط می تواند آن درس را همراه با کلاراموزی در عرصه اخذ و امتحان آن را در طول نرم از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره ۲: چنانچه داشتچجی در درس معرفی به استاد نمره محدودی گرفت در تبعیض بعد ملزم به انتخاب مجدد آن درس و شرکت در کلاس مربوط و کسب نمره قبولی است.

تبصره ۳: در مولودی که در تبعیض قبل از کلاراموزی در عرصه داشتچجی دوره روزانه حداکثر ۲۰ واحد درسی و داشتچجی دوره شبانه حداکثر ۲۰ واحد درسی باقی داشته باشد، در صورتی که در تبعیض قبل مشروط نشده باشد با نظر داشتکده می تواند کلیه آن واحدهای را در آن تبعیض انتخاب نماید.

دروس پیش نیاز دانشگاهی

ماده ۱۲) این دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کارداشی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته همه رشته های تحصیلی که نمره خام مواد انتخابی آنها در آزمون ورودی بزرگ با چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرفته، از حد اختصار معینی کمتر باشد، موقوفه حسب نیاز رشته، دروسی را که آن دانشگاه تعیین میکند بعنوان دروس پیش نیاز دانشگاهی علاوه بر دروس مندرج در برنامه معموبه در اولین های دومنین نیمسال تحصیلی بگذراند.

تبصره ۱: تعیین نوع درس، تعداد واحد ریز مواد تجوه ارائه و زمان تدریس دروس پیش نیاز دانشگاهی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه پذیرفته و بر اساس پیشنهاد گروههای آموزشی است.

تبصره ۲: سازمان منجذب آموزش گشود، پس از اعلام نتایج آزمون ورودی، کارنامه پذیرفته شدگان، مشتمل بر نمره خام آنها در هر یک از مواد انتخابی در اختیار دانشگاههای ذیربط فرار می دهد.

تبصره ۳: لزمه دروس پیش نیاز دانشگاهی و چکوپکی اجرای آنها در دانشگاهها از هر لحاظ از جمله ثبت نمرات در کارنامه دانشجو، اختساب در میانگین پایان نیمسال و مشروطی و میانگین کل نمرات دانشجو، مانند دروس دانشگاهی و تابع مقررات آموزش عالی است.

تبصره ۴: به حداقل طول دوره تحصیل دانشجویان که حداقل ۸ واحد از دروس پیش نیاز دانشگاهی را اثبات کردند حداقل یک نیمسال تحصیلی افزوده می شود.

طول دوره

ماده ۱۳) حداقل مدت مجاز تحصیل در دوره های کارداشی و کارشناسی ناپیوسته ورزانه ۲ سال و در دوره کارشناسی پیوسته روزانه ۹ سال و در دوره های شبانه به ترتیب ۲۱۵ سال و ۲ سال است. در صورتی که دانشجو تواند واحدهای دوره را در حداقل مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

فصل چهارم

حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده ۱۵) حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعت غیبت دانشجو در هر درس نظری از $\frac{1}{2}$ ، عملی و آزمایشگاهی از $\frac{2}{7}$ و کار آموزی و کار آموزی در عرصه از $\frac{12}{17}$ مجموع ساعت آن درس نباید تجاوز کند در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر مطلوب می شود.

نیمه ۱: غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۵، در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص استاد مربوطه موجه شناخته شود تحوه برخورد با غیبت دانشجو (وجه با غیر موجود) بر عهده استاد و با تایید دانشکده خواهد بود

نیمه ۲: در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۵ باشد ولی غیبت او با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود در این حال رعایت حداقل ۱۲ واحد برای دوره روزانه و ۱۰ واحد برای دوره تابستانه در هر نیمسال الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سوابقات تحصیلی دانشجو محاسب می شود

غیبت در امتحان

ماده ۱۶) غیبت غیر موجه در امتحان هر درس به متزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد. تشخیص موجه بودن غیبت در چند امتحان بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

فصل پنجم

حذف و اضافه

ماده ۱۷) دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی، فقط در مباحثی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر اخذ نماید یا دو درس اخذ شده خود را حذف یا دو درس اخذ شده خود را با دو درس دیگر جایگزین نماید، مشروط بر آنکه تعداد واحدهای اخذ شده وی از حد مقرر تجاوز نکند.

تبصره ۱: غبیت در جلسات دوهفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه و یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیش آمد، جزو حداکثر غبیت مجاز دانشجو (میزان تعیین شده در ماده ۱۵) محاسبه و مفاد ماده مذکور اجرا خواهد شد.

تبصره ۲: حذف و اضافه در دوره تابستانی، امکان پذیر نیست.

ماده ۱۸) در صورت اختصار، دانشجو میتواند تا ۵ هفته به بایان نیمسال تحصیلی ماندگار، فقط پس از درسیای نظری خود را با تایید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه اولاً غبیت دانشجو در آن درس بین از $\frac{۴}{۳}$ مجموع ساعت آن درس نباشد و دنباله تعداد واحدهای بالغه مانده وی از ۱۷ واحد در دوره روزانه و ۱۰ واحد در دوره شبکه کمتر نشود.

ماده ۱۹) حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال، حداکثر تا قبلاز شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنایه تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد، در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مخصوصی تحصیلی محضی خواهد شد محلیه با عدم محاسبه این مرضی در سوابق تحصیل دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره: حذف کلیه درس های اخذ شده در دوره تابستانی حداکثر تا قبلاز شروع امتحانات آن دوره با تایید شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

فصل ششم

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

مقیارهای ارزیابی

ماده ۲۰) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس براساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام فعالیتهای آموزشی و نتایج امتحانات بین نیمال و پایان نیمال صورث مبگیرد و لستاد هر درس مرجع لوزیابی دانشجو در آن درس است
تبصره: برگزاری امتحان کتبی پایان نیمال برای هر درس نظری الزامی است

ماده ۲۱) لوزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در واحدهای کلر آموزی و کار آموزی در عرصه با توجه به موارد زیر انجام می شود:

- ۱-۲۱-۱ - رعایت اخلاق اسلامی و حرفة ای و حفظ شنون دانشجویی و حسن رابطه با بیماران و مراجعین و کارکنان واحد مریوط.
- ۱-۲۱-۲ - حضور مرتب و تمام وقت
- ۱-۲۱-۳ - دقیق واحد مسئولیت در انجام امور معموله طبق شواهد واحد مریوط.
- ۱-۲۱-۴ - افزایش مهارت و بیوه گیری دانشجو از واحدهای کلر آموزی و کار آموزی در عرصه
- ۱-۲۱-۵ - شرکت در امتحانات پایانی واحدها و کسب نمره لازم

ماده ۲۲) نتیجه ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو، بر اساس مقادیر متدرج در ماده ۲۰ و ۲۱ به صورت نمره تعیین می شود و نمرات دانشجو در هر درس به صورت عددی بین صفر تا بیست مشخص می گردد.

ماده ۲۳) حداقل نمره قبولی در هر درس نظری و آزمایشگاهی ۱۰ و کلر آموزی و کار آموزی در عرصه ۱۲ می باشد دانشجویی که در هر یک از دروس اجباری مردود شود در اولین فرسته، ملزم به تکرار آن است با این حال نمرات کلیه دروس اهم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمال مریوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره ۱: اگر دانشجویی در یک درس اختیاری مردود شود، به جای آن درس می تواند از جدول دروس اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب کند با این حال نمرات کلیه دروس اهم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمال مریوط و میانگین کل منظور می شود

تبصره ۲: هر یک از دروس نظری و عملی نمره مستقل دارند، اما نمره دروس نظری - عملی که یک درس محسوب می شوند، ممکن دو قسمت نظری و عملی و با توجه به ضرائب هر کدام اصنعت در صورتی که مدل دو قسمت نظری و عملی به ۱۰ نرسد و یا بگزی از آنها از ۸ گستر باشد هر چند معدل به ۱۰

ماده ۲۶) در مورد استثنای سره کارآموزی در عرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب تولم با برگزاري از آن می شوند در صورتی که به تشخیص استاد و نایندگان گروه آموزشی مربوط، تکمیل آنها در طبق پک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره لطفی تبدیل گردد بدینپیش است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است

اعلام نمرات

ماده ۲۷) استاد موظف است گزارش نمره نهایی هر درس را حداکثر هشتاد و روز بس از برگزاری امتحان آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسلیم نماید.
تبصره: پس از اعلام نمره نوسط آموزش، دانشجو میتواند حداکثر تا ۲ روز بس از اعلام نتایج اعتراضات خود را کنیا به آموزش دانشکده اعلام کند تا رسیدگی لازم صورت یابد.

ماده ۲۸) اداره آموزش هر دانشکده یا واحد فهریط در هر دانشگاه موظف است نمرات دانشجویان را حداکثر نادویقت بس از برگزاری اخرين امتحان هر نیمسال و بعد از رسیدگی به اعتراضات دانشجویان و وقوع اشتباكات احتمالي، به آموزش کل دانشگاه تسلیم نماید
تبصره: نمره پس از اعلام به آموزش کل دانشگاه غیر قابل تغییر است.

میانگین نمرات

ماده ۲۹) در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات لو تا پایان آن نیمسال محاسبه و در پایان دوره تحصیلی نیز، میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره ۱: برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب خا بر تعداد کل واحدهای که دانشجو برای آنها نمره ابزاری یا مردودی دریافت داشته است تقسیم می شود.

تبصره ۲: دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محاسبه نمای شود نمرات دریس که دانشجو در دوره تابستانی می گذراند، تنها در محاسبه میانگین کل دانشجو محاسبه می شود.

نام نویسی مشروط

ماده ۳۰) میانگین نمرات دانشجو در هیچ نیمسال تحصیلی نماید کمتر از ۱۲ باند در غیر این صورت، نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره ۱: در مواردی که تعداد واحدهای لرائه شده نوسط دانشگاه برای دوره روزانه کمتر از ۱۲ واحد و هری دوره شایه کمتر از ۱۰ واحد باشد، آن نیمسال جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب نخواهد شد و اینکه در صورت کسر مبالغه به عنوان نیمسال منوطی محاسبه خواهد شد در مواردی که به علت مستقلات دانشجو، در دوره روزانه تعداد واحدها کمتر از ۱۲ واحد و در دوره شایه کمتر از ۱۰ واحد باشد، آن نیمسال جزو سنت تحصیلی دانشجو محسوب و در صورت کسر مبالغه به عنوان نیمسال منوطی تقریباً محاسبه خواهد شد

تبصره ۲: هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجو را هر بار به وی و اولیاء او کتاباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را در پرونده دانشجو ضبط نماید. با این وصف قصور در اختصار به وی از طرف دانشگاه و با اظهار این اخلاص دانشجو از این امر، مانع در اجرای مقررات نخواهد بود

ماده ۲۹) دانشجویی که به صورت مشروط نام نوبی می‌گند حتی در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در دوره روزانه و بیش از ۱۲ واحد درسی در دوره شبانه را ندارد

تبصره: هر مورد استثنای، در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه با توجه به تعداد واحد باقی مانده و سوابق تحصیلی دانشجو، لرائه واحد بیشتر از حد مقرر به دانشجوی مشمول ماده ۲۹ به عهده شورای آموزشی دانشگاه استه در هر صورت این تعداد بیش از ۲ واحد درسی در دوره روزانه و ۱۸ واحد درسی در دوره شبانه نباید باشد

اخراج دانشجوی محروم

ماده ۳۰) در صورتی که مبالغه نعرات دانشجو در دوره های کاردانی و کارشناسی نایبپسته در دو نیمسال تحصیلی باعث از متولی با متنابض و کارشناسی پیوسته در سه نیمسال متولی یا ۳ نیمسال متنابض، کمتر از ۱۲ بالاتر در هر مرحله ای از دوره که پلشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۳۱) دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته محروم می شود و با دانشجویی که تعامل به ادامه تحصیل در آن مقطع را ندارد، می تواند بس از تطبیق واحدها مطالق قوانین و مقررات مربوط و گذراندن واحدهای کموده در مقطع هایین نزد و با رعایت مایل خواهی مربوط، در درجه کاردانی و ششم تحصیلی خود فارغ التحصیل شود

تبصره ۱: در صورتی که مطلع باشیم تر ششم دانشجو در آن دانشگاه، دایر نباشد دانشجو می تواند بس از اخذ پذیرش از دانشگاه دیگری که مقطع کاردانی رشته مربوط در آن دایر است ادامه تحصیل داده و فارغ التحصیل شود. مدرک تحصیلی دانشجو توسط دانشگاه مقصد صادر می شود

تبصره ۲: در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر، برنامه مصوب و دایر نداشته باشد، دانشجو می تواند با نظرگردد، اینزشی مربوط به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر، در آن دانشگاه پا داشته باشد، تغییر رشته دهد و بس از تطبیق واحدها با

و، به رشته جدید متابغ عقاید مربوط و گذراندن واحد های کمبود، در مقطع کارشناسی رشته جدید ریاضی تحصیل شود بدریجه است که تضییق واحدها و تعیین دروس کمبود بر عهده گروه آموزشی استادان بپذیرند اینست حدائق فرمات مجاز جریت احمد پذیرش از دانشگاه پیغمبر ایک نهم سال می باشد.

داده ۳۲) دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل محروم می شود، در صورت اینکه با لغو تعهدانی که در دوران تحصیل سیزده است، می تواند برای تحصیل مجدد به غیر از رشته قبلی خود، در ازمون سراسری شرکت کند و در صورت قبولی در رشته مورد علاقه خود از ادامه تحصیل دهد. دانشگاه پذیرنده می تواند واحد هایی را که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، با برداشته رشته جدید تطبیق داده و طبق ضوابط این آیین نامه بعضی یا تمام آنها را پذیرد.

فصل هفتم

هر خصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

هر خصی تحصیلی

ماده ۳۳) دانشجو می تواند پس از گذراندن یک نیمسال تحصیلی، در هر یک لز دوره های کارشناسی و کارشناسی تابیوه استادی برای ۱ نیمسال و در دوره کارشناسی بیوسته برای ۲ نیمسال متولی با استناد از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

دانشجویان دوره شبانه می توانند در هر یک لز دوره های کارشناسی و کارشناسی تابیوه استادی برای ۲ نیمسال و در دوره های کارشناسی بیوسته استادی برای ۲ نیمسال متولی با استناد از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تصویره ۱: موافقت با مرخصی تحصیلی دانشجو در اولین نیمسال تحصیلی، با شورای آموزشی دانشگاه می باشد

تصویره ۲: مدت مرخصی تحصیلی جزو استادیت مدت مجلز تحصیل دانشجو در هر دوره محاسبه می شود.

ماده ۳۴) تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت گفته، حداقل دو هفته قبل از شروع قام نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره آموزش دانشگاه تسلیم گردد.
تصویره ۱: جتازجه تقاضای مرخصی تحصیلی خارج از زمان مقرر ارائه شود، تصمیم گیری بعده شورای آموزشی دانشگاه است.

تصویره ۲: اداره آموزش دانشگاه موظف است پس از کسب نظر از دانشگاه، ذیروط قبل از اتمام مهلت نام نویسی موافقت را عدم موافقت با درخواست دانشجو را انتیا به وی ابلاغ نماید.

تصویره ۳: عوایق ناشی از مرخصی تحصیلی برعهده دانشجو می باشد.

ماده ۳۵) دانشجویان زن باردار شاغل به تحصیل در کلیه رشته های علوم پزشکی، مهندسی و رعایت سایر شرایط و مقررات از یک نیمسال مرخصی رایمن، بدون اختیاب در سیارات تحصیلی استفاده نمایند.

ماده ۳۶) دانشجویانی که کواپی و هدر پزشکی موجه آنها به تائید شورای پزشکی و شورای آموزشی دانشگاه رسیده باشد میتوانند از استادیت یک نیمسال مرخصی تحصیلی بدون اختیاب در سیارات استفاده نمایند.

بر خمینی تحقیقی همسر دانشجوی بورسیه و همسر کارگران دولت
ماهه ۳۷) دانشجویی که به عنوان همسر یکی از کارگران دولت با همسر یکی از دانشجویان بورسیه به
عنوان همسر به خارج از کشور اعزام می شود می تواند با ارائه حکم مأموریت همسر و به تشخیص و تایید
شورای آموزشی دانشگاه علاوه بر استناده از میزان مرخصی مجلزه طول دوره تحصیل تا
۴ سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون اختساب در سوابت بهره مند گردد.

انصراف از تحصیل

ماهه ۳۸) دانشجویی که تعاقد به انصراف از تحصیل داشته باشد باید در خواست انصراف خود را
شخصاً به اداره آموزش دانشگاه پا داشته باشد تسلیم نماید. این دانشجو مجاز است فقط برای یک بار
حداکثر تا یک ماه قبل از پایان همان نیمسال تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. پس از تقاضای این
مهلت حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و پس از آن حق ادامه تحصیل در آن دشته داندارد.
بهصره: دانشجوی منصرف از تحصیل چنانچه بخواهد هماره که تحصیلی خود را در یافته نماید مختلف
است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

فصل هشتم انتقال و جایگزینی

انتقال

ماده ۳۹) انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است

ماده ۴۰) انتقال دانشجو با تولیق دانشگاههای مبداء و مقصد متوسط به داشتن همه شرایط زیرالست:
۱-۴۰-۱- ادامه تحصیل منقضی در دانشگاه مبداء از نظر مقررات آموزشی و اضباطی بلا مانع باشد.
۲-۴۰-۲- متقاضی حداکثر یک نیمسال از دوره آموزشی خود را در دانشگاه مبداء گذرانده باشد.
۳-۴۰-۳- واحدهای بالامعاده دانشجو برای دانشگاه مقصد، حداکثر نصف کل واحدهای دوره باشد.
۴-۴۰-۴- مبانگین نمرات دروس گذرانده شده متقاضی، حداقل ۱۲ باشد.

تبصره: انتقال محل تحصیل دانشجویانی که به دانشگاههای اجرایی خاص تعهد سپرده اند با رعایت شرایط ماده ۴۰ و اعلام موافقت دانشگاه اجرایی ذیربط، امکان پذیر است

ماده ۴۱) انتقال دانشجویه هر یک از دانشگاههای تهران ممتوح است جز در موارد زیر:
۱-۴۱-۱- شهادت، فوت یا معلول شدن سربرست خانواده دانشجو به طوری که وی به تشخیص مراجع فلانوئی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

۲-۴۱-۲- بیماری صعب العلاج یا معلولیت موثر دانشجو، به نحوی که به تشخیص شورای عالی، بیشتر قادر به ادامه زندگی به طور مستقل نباشد.
۳-۴۱-۳- ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر که محل تحصیل با انتقال شوهر در تهران باشد به تایید مراجع ذیربط.

تبصره ۱: هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره ۲: بروای کارمندان رسمی یا بیمه‌ی دولت از آن حکم انتقال ضروری است و اگر شغل همسر ازاد است گواصی انتقال و سکونت او در تهران باید به تایید مراجع فلانوئی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره ۳: خر موارد استثنای چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و همسر او نیز در شهرستان دانشجو باشد اگر رشته تحصیل دختر در شهرستان محل تحصیل همسر موجود نباشد، همسر او می تواند به تهران منتقل شود.

تبصره ۴: صحت هر یک از موارد مذکور باید به تایید دانشگاه مقصد نیز برسد.

ماده ۴۲) نتال از دوره های تبله به روزانه و از دانشگاهیای غیر حضوری (پیام نور) به دانشگاهیای حضوری اینم از روزانه و تبله و از دانشگاهیای غیر دولتی به دانشگاهیای دولتی ممنوع است ولی نتال نه دنگس آن با موافقت مبداء و مقصد و رعایت ضوابط مربوطه، بلا مانع است.

بیصره ۱: نتال فریزندان اعضای هیات علمی نابع ضوابط و آیین نامه مربوط به خود می باشد.
بیصره ۲: نتال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی داخل کشور نابع ضوابط و آیین نامه مربوط به خود می باشد.

ماده ۴۳) دانشجوی متفاوض انتقال باید در خواست انتقال خود را کتبی با ذکر مورد، حداقل ۶ هفته قبل از شروع تبعیمه تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه مبداء تسلیم نماید.

ماده ۴۴) دانشگاه مبداء در صورت موافقت با انتقال متفاوض واجد شرایط، موظف است حداقل خبر پک هفته، موافقت خود را همراه با درخواست دانشجو و ریز نمرات او به دانشگاه مقصد ارسال دارد و دانشگاه مقصد مکلف است حداقل دو هفته قبل از شروع تمام تهیی نظر خود را به دانشگاه مبداء اعلام نماید.

بیصره : در صورت موافقت با انتقال، کلیه سوابق دانشجو از دانشگاه مبداء به دانشگاه مقصد ارسال و ارتباط دانشجو با دانشگاه مبداء قطع می شود.

ماده ۴۵) در صورت انتقال، واحدهای گذارانده شده دانشجو که نمرات آنها ۱۲ و یا بالاتر است پذیرفته می شود و پذیرفتن واحدهای که نمره آنها کمتر از ۱۲ و بیشتر از ۱۰ است بر عهده دانشگاه مقصد است در هر حال عدم پذیرش واحدهای درسی دانشجوی انتقالی در حدودی مجاز است که وی امکان گرفتن واحدهای باقیمانده خود را در طول مدت مجاز تحصیل داشته باشد.

بیصره : تمام نمرات درسی دانشجو در دانشگاه مبداء اعم از قبولی و یارادی و سوابق آموزشی دانشجوی انتقالی از لحاظ مشروطی، عیناً پذیر کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه مهارتگران کل او محسوب می شود.

ماده ۴۶) مذرک فراتر از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط دانشگاه مشهد صادر می شود و در آن مذرک تعداد واحدهای گذارانده شده دانشجو و مجموع واحدهای اخذ شده در دانشگاهیای مبداء و ملخصه، با ذکر مهارتگران نمرات آنها و سوابق تحصیلی دانشجو قید می شود.

ماده ۴۷) انتقال دانشجو در طول مدت تحصیل در هر مقطع، فقط پک بار مجاز است.

ماده ۴۸) هر حاکم بر دانشجو با موافقت دانشگاهی مبدأ و منصد، بس از گذراش حداقل یک پیمانه و در صورت حجز شرایط زیر در حلول مدت تحصیل برآن یک هزار بلامبلغ است.

۱-۴۸-۱: به تخصیص هر دو دانشجو در دانشگاهی مبدأه از نظر میراث آموزشی و شخصیاتی بلامانع باشد.

۲-۴۸-۲: سال ورود به تحصیل هر دو دانشجو باید یکسان باشد و در هر صورت هر دو دانشجوی متفاضل جایجایی نباشد بیش از ۰.۵٪ از واحدهای دوره را افزایش نمایند.

تبصره ۱: برای جایجایی دانشجویانی که به دانشگاهی اجرایی خاص تعهد سپرده اند، کسب موافقت دانشگاه اجرایی ذیربط علاوه بر شرایط مذکور الزامی است.

تبصره ۲: جایجایی بذریغه شدگان آزمون سراسری در هر سال تحصیلی با ارائه درخواست، بس از گذراش یک تحصیل تحصیلی در دانشگاه مبدأه با رعایت مفاد این فصل بلامانع است.

تبصره ۳: منrik فرالفت از تحصیل دانشجویانی که جایجا شده اند، توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

ماده ۴۹) دانشجوی متفاضل جایجایی رایستی دو نسخه فرم ذیربط به جایجایی را از دانشگاه محل تحصیل خود دریافت و تکمیل نموده و در قاصله پانزدهم الی پانزدهم هر سال به آموزش دانشگاه مبدأه تسلیم کند.

تبصره ۱: دانشجوی متفاضل جایجایی مختصر امیتواند یک دانشگاه را به عنوان مقصد انتخاب کند.

تبصره ۲: تفاصیل جایجایی دانشجویانی که قبل از پکیل متقال با جایجا شده اند بذریغه درخواهد شد.

ماده ۵۰) دانشگاهها بس از القضا امهلت تعیین شده نسبت به بررسی تفاضلهای رسیده الدام و حسب مورد یک اسخه از تفاضلهای تائید شده را به همراه شرح واحدهایی که متفاضلان گذراشند اند به دانشگاه منتصد ارسیل می نهارند.

تبصره: جایجایی مختصراً یک هزار سال صورت خواهد گرفت و تفاضلهای جایجایی رایی شنیده اند از این حد اکثر تا پایان مردمه به دانشگاه مقصد رسیده باشد.

ماده ۵۱) ابتدای شیرینیه هر سال تحصیلی تفاضلهای رسیده در شورای آموزشی و یا کمیته منتخب از شورا در دانشگاه منتصد مورود بررسی فواری می گیرد و نتایج تصمیمات منتخبه قبل از شروع نام نویسی بر اساس شرایط دانشگاهی، توسط معاون آموزشی دانشگاه منتصد به دانشگاه مبدأه و از آن طریق به دانشجویان ذهنخواه اعلام می گردد.

تبصره: جایجایی دانشجویان متفاضل بس از تصریب شورای آموزشی و یا کمیته منتخب از شورا لبری است نفعی و برای طرفین لازم الاجرا است.

فصل نهم

دانشجوی میهمان

ماده ۵۲) در مواردی که دانشجو بطور موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد میتواند با توافق دانشگاههای مبدأ و مقصد به عنوان دانشجوی میهمان، محل تحصیل خود را بطور موقت برای سدت مینماید تغییر دهد.

تبصره: میهمانی از دوره های روزانه به شبانه و از دانشگاههای حضوری به غیر حضوری و از دانشگاههای دولتی به غیر دولتی و برعکس ممنوع است.

ماده ۵۳) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه مشروط بر این است که دانشجو حداقل یک نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

ماده ۵۴) میهمان شدن دانشجو در یک دانشگاه برای گذراندن یک یا چند درس با موافقت دانشگاه مبدأ و دانشگاه مقصد، به شرط آنکه تعداد واحدهای درسی مذکور کمتر از ۱۰ واحد باشد و جمع واحدهای درسی اخذ شده دانشجو در دانشگاه مبدأ و مقصد در آن نیمسال از ۱۲ واحد کمتر و از ۲۰ واحد بیشتر نشود، بالامانع است.

ماده ۵۵) هر دانشجو در هر رشته می تواند حداقل در دوره کارشناسی و با کارشناسی تابوسته و دو نیمسال در دوره کارشناسی پیوسته، در یک دانشگاه به طور تمام وقت، به صورت میهمان تحصیل گند در هر حال واحدهایی که دانشجو به صورت میهمان، چه به صورت تمام وقت و چه به صورت نک درس در یک یا چند دانشگاه گذراند، است، لباید از ۴۰ درصد کل واحدهای دوره تخلیز گند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجو، چه به صورت نک درس و چه به صورت تمام وقت باید با اطلاع قروه اموزشی مربوط در دانشگاه مبدأ و طبق شرایط دانشگاه مقصود باشد.

ماده ۵۶) واحدهایی که دانشجوی میهمان در یک یا چند دانشگاه می گذراند، هبنا هر کارنامه او در دانشگاه مبدأ، ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل او منتظر خواهد شد.

حداقل نمره قبولی دانشجوی میهمان در دانشگاه مقصود ۱۲ می باشد و واحدهایی را که دانشجو در دانشگاه مقصود با نمره کمتر از ۱۲ گذراند، است باید مجدداً یگذراند.

ماده ۵۷) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان توسط دانشگاه مبدأ صادر می شود.

فصل دهم

تفییر رشته

ماده ۵۷) دانشجو در طول دوران تحصیل در مقطع کارشناسی و کارشناسی پیوسته میتواند با داشتن

شرط زیر و موافق دانشگاه ذیربط از رشته ای به رشته دیگر تغییر رشته دهد :

۱-۵۸-۱- ادامه تحصیل منفایی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

۲-۵۸-۲- حداکثر یک ششم و حداکثر یک دوم واحدهای دوره را گذرانده باشد.

۳-۵۸-۳- نمره ازمن ورودی منفایی سال ورود به دانشگاه از نمره ازمن بابین ترین فرد

پذیرفته شده در مسهمیه و رشته مورد تفاضل در همان سال در دانشگاه مقصود گفتش قبلاً شد.

۴-۵۸-۴- با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل ، امکان گذراندن واحدهای خرسی مورد نیاز در

رشته جدید را داشته باشد.

تیصره ۱: تغییر رشته در مقطع کارشناسی پیوسته ممنوع است

تیصره ۲: تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند، با رعایت کلیه شرایط

این ماده و اعلام موافق دستگاه اجرایی ذیربط امکان پذیر است .

تیصره ۳: تغییر رشته به رشته هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاصی پیش یافته شده است موكول به احراز شرایط مربوط است.

تیصره ۴: دانشجو در طول تحصیل خود تنها یک بار می تواند تغییر رشته دهد .

ماده ۵۹) تغییر رشته در مقاطع هم سطح صورت می گیرد، در غیر این صورت فقط از مقطع بالاتر به مقطع بابین تو امکان پذیر است .

ماده ۶۰) در صورت موافق با تقاضای تغییر رشته دانشجو موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام و انتخاب واحد تسااید. پس از ثبت نام، دانشجو اجزاء بازگشت به رشته قبلی را تدارد.

تیصره ۱: اقدام نکردن دانشجو به ثبت نام در رشته جدید در وقت معین به منزله لصرف از تغییر رشته لائق می شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از دی سلب می شود .

تیصره ۲: دانشجو تا قل از ثبت نام در رشته جدید تبع مقررات رشته قبلی می باشد

تغییر رشته توام با انتقال

ماده ۶۱) در صورتی که دانشجو هم زمان بازی شرایط انتقال و همچنین شرایط تغییر رشته باشد، تغییر رشته توام با انتقال بلامانع است.

تیصره : تغییر رشته توام با انتقال از وزارت بهداشت، هرمان و آموزش بزشکی به وزارت علوم تحقيقات و نهادوري و بر عکس در صورت داشتن شرایط تغییر رشته و انتقال بلامانع است

ناده ۶۲) دروس که دانشجو در رشته فیلی گفراشده است در گروه آموزشی رشته جدید دروس و مداخل سایی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی با دروس رشته جدید، حداقل ۸۰٪ اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از ۱۲ کمتر باشد.

تیصره ۱: دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجو ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می شود، ولی نمرات دروس پذیرفته شده بدون اختساب در میانگین در کارنامه دانشجو یافی می باشد، در این صورت چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته شده او کمتر از ۱۲ باشد با تصمیم شورای آموزشی دانشگاه، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی، برای دانشجو در رشته جدید منظور می شود.

تیصره ۲: در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته شده دانشجو در حدی باشد که امکان گفراشدن واحدهای مورد نیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از وی سلب گشود، با تفاضای تغییر رشته او موافقت نمی شود.

ناده ۶۳) متقاضی تغییر رشته باید در خواست خود را همراه با مدارک لازم حداقل ۶ هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید

ناده ۶۴) چنانچه دانشجو از مقطع کارشناسی پیوسته به مقطع کارشناسی تغییر رشته دهد، حداقل مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کارشناسی محاسبه و به ازای هر ۲۰ واحد پذیرفته شده از دانشجو حداقل پنجم از طول مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

تغییر رشته اخطر از

ناده ۶۵) چنانچه دانشجو در دوران تحصیل، چلار بیماری یا سانحه ای گردد که به تشخیص شورای پژوهشی دانشگاه و تالید شورای آموزشی دانشگاه توانایی ادامه تحصیل در آن رشته و یا امکان بهره کمی از کارایی حاصل از آن را طبق جدول نقص عضو از دست بدهد، اجزاء ادامه تحصیل در آن رشته را ندارد و می تواند با رعایت مایر مقررات به رشته دیگری که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد تغییر رشته دهد در این حال دانشجو از رعایت شرایط موضوع ماده ۶۸ باستثنای بند ۱ معاف خواهد بود.

تیصره : در مواردی که دانشجو در طول دوره تحصیل چهار اختلالات روانی و رفتاری یا بیماری جسمی و نقص عضو مؤثر گردد به نحوی که توانایی ادامه تحصیل در هیچ یک از رشته های گروه آزمایشی هریقوط را نداشته باشد، می تواند با نظر شورای پژوهشی دانشگاه و تالید شورای آموزشی دانشگاه به رشته ای در گروه آزمایشی دیگر که از لحاظ نمره آزمون ورودی نزدیکترین نمره را دارد، پس از کسب موافقت دانشگاه مقصد تغییر رشته دهد.

فصل پازدهم

پذیرش واحدهای دروسی

ماده ۶۶) معادل سازی و پذیرش دروسی که دانشجو فعلاً در دانشگاهها با دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده است با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است:

۱-۶۶-۱. دانشجو بازوجه به سوابق تحصیلی خود مجلز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

۲-۶۶-۲. دانشگاه فبلی و مدارک تحصیلی آن مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با وزارت علوم تحقیقات و فناوری باشد.

۳-۶۶-۳. تحصیل دانشجو در دانشگاه فبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت،

هرمان و آموزش پزشکی و با وزارت علوم . تحقیقات و فناوری باشد.

۴-۶۶-۴. محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجو با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی

حداقل ۷۰٪ اشتراک محتوای داشته و نمره هریک از دروس از ۱۲ کمتر نباشد.

تبصره ۱: معادل سازی دروس تخصصی در مقاطع هم سطح یا از مقاطع بالاتر به پایه‌ین تو امکان پذیراست

تبصره ۲: معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروههای آموزشی ذیربیط در دانشگاه پذیرنده انجام می‌شود

تبصره ۳: نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجو در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی‌شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجو محبوب خواهد شد

تبصره ۴: به ازاء هر ۲ واحد از دروس پذیرفته شده دانشجوییک نیمسال تحصیلی از حداقل مدت مجاز تحصیل وی کاسته می‌شود

فصل دوازدهم

فراغت از تحصیل

ماده ۶۷) میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره تحصیل باید حداقل ۱۲ باشد تا در رشته تحصیلی خود حسب موره مدرک کارشناسی، کارشناسی پیوسته و یا کارشناسی ناپیوسته دریافت گند. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو از ۱۲ کمتر باشد چنانچه از نظر طول مدت تحصیل مانع نداشته باشد مبنواید حداکثر تا ۲۰ واحد درس از درسها را که بالمره کمتر از ۱۲ قبول شده است در دوره های کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته در یک نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته در ۲ نیمسال تحصیلی مجددًا انتخاب و آن دروس را نکرار گند تا میانگین کل خود را جبران تعاید در این صورت نمرات دروس نکراری علاوه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجو نیست و در محاسبه میانگین کل نمرات لو محسوب می شود.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو مطابق مفاد ماده ۶۷ دروس نکراری را اخذ نماید و در انتilan آن دروس مردود شود، چنانچه پس از احتساب کلیه نمرات قبلی، ردی و نکراری میانگین کل وی به ۱۲ رسیده باشد قبولی قبلی او در آن درس ملاک عمل است و دانشجو می تواند فارغ التحصیل شود هر صورتی، که میانگین کل وی به ۱۲ رسیده باشد چنانچه دانشجوی مقاطعه کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که دانشجوی مقاطعه کارشناسی پیوسته باشد دانشجو در آن درس مردود است و علیرغم این که قبل از آن درس نمره قبلی کسب نموده بایستی مجددًا آن دروس را با رهایت مفاد ماده ۶۷ نکرار نماید.

تبصره ۲: دانشجویی که تواند با نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علی رغم استفاده از آن تواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران تعاید در صورتی که مقطع تحصیلی او کارشناسی با کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی پیوسته باشد هر سال ماده ۳۱ و تبصره های آن اقدام می گردد.

ماده ۶۸) دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از مقاطعه کارشناسی و کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و براساس مقررات این آین نامه با موفقیت گذرانده باشد فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره ۱: تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو روزی است که آخرین نمره درسی وی توسط ائمه اداره آموزش دانشگاه تحويل می شود.

تبصره ۲: پاتوچه به تبصره ۱ و رعایت دقیق مفاد ماده ۶۵ ضرورت دارد هر دانشگاه در هر نیمسال، زمان خاصی را برای اعلام فراغت از تحصیل دانشجویان تعیین و ملتمس آن را فراموش نماید.

تبصره ۳: قبضه کلمه ثباته در مدارک فراغت از تحصیل دانش آموختگان دوره های شبانه از لایحه است.

ماده ۶۹) این آین نامه در ۱۲ فصل و ۶۹ ماده و ۸۱ تبصره در بیست و ششمین جلسه شورای عالی

برنامه ریزی هفته هشتم مهر ۱۳۹۷/۰۲ مصوب گردید و برای آن دسته از دانشجویانی که از سال
نخصلی ۸۴-۸۵ وارد دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجراست و از آین تاریخ به
مد نهاد این نامه مدن بخششنه ها و دستورالعمل های معتبر با آن برای این گروه از دانشجویان
اعلام شود